

(WAZ.Euobserver.com, 9.3.2010)

После три узастопна председавања (Чешка Република, Шведска – и сада, Шпанија) наклоњених проширивању ЕУ, белгијско председавање у другој половини ове године ће бити “строго, али правично, без давања обећања”, истакао је белгијски државни секретар за европска питања Оливије Шастел.

Шастел је главни координатор председавајуће тројке, коју чине Шпанија, Белгија и – у првој половини следеће године – Мађарска.

Он сматра да је претерано оптимистички предвиђати да ће се преговори о учлањењу Хрватске завршити током белгијског председавања у другој половини 2010. У интервјуу са WAZ.Euobserver.com рекао је: “Критеријуми се не могу жртвовати за љубав неких датума и редова вожњи.”

Шастел је такође рекао да нико не треба да очекује неко чаробно белгијско решење за дуготрајни спор између Атине и Скопља око имена једне од некадашњих југословенских република, Македоније.

Белгија није предвидела да се статус кандидата додели ни Албанији ни Македонији, чије се пријаве сада разматрају у Европској комисији.

Што се тиче Србије, која се пријавила за чланство крајем прошле године, ни ту нема много разлога за задовољство. Пре него што покуша да за подршку пријави Србије за учлањење пронађе консензус унутар ЕУ, Белгија жели прво да види шта ће се догодити са ратификацијом Споразума о стабилизацији и придруживању Србије. За Босну и Косово се не предвиђају никакви значајни кораци.

Ова опрезност је резултат искуства ЕУ са учлањењем Румуније и Бугарске. Шастел не каже директно да је грешка што су те две државе тако брзо прихваћене, али истиче: „Научили смо своје лекције из претходних проширивања и схватили да је у периоду након пријема у ЕУ тешко примењивати реформе. Према томе, убудуће ћемо прихватати само оне земље које су у потпуности припремљене за чланство у ЕУ.“

Он је, такође, и против идеје коју пропагирају многи у ЕУ, да се оформи групација земаља Западног Балкана које би заједно напредовале у правцу уласка у ЕУ, како је то учињено у „великом удару“ са проширивањем централноисточним европским земљама 2004. године.

„Мада цео тај регион има европску перспективу, верујемо да није добро да се састави некакав западнобалкански досије. Брзина сваке земље на путу у ЕУ треба да буде одређена брзином процеса реформи и њеном применом стандарда ЕУ. То је политика коју желимо да применимо током нашег председавања“, истакао је Шастел.

Што се тиче Косова и његових односа са Србијом, Шастел је назначио да ће белгијско председавање ЕУ бити статусно неутрално. Међутим, Белгија ће инсистирати на добросуседским односима и на регионалној сарадњи као кључним предусловима за кретање Србије у правцу ЕУ. Навео је да Србија треба да схвати да њени партнери у преговорима за приступање ЕУ нису експерти Европске комисије, него све 27 државе чланице. Рекао је:

“Двадесет две од 27 држава чланица су признале Косово. За њих ће пријем Србије у ЕУ са територијом коју су те државе признале као независну државу бити неприхватљив. Последице наше попустљивости смо видели у случајевима Кипра и Турске, затим у случају Грчке и Македоније, а сасвим недавно и у случају Словеније и Хрватске. Само је питање времена пре но што неке државе потегну питање добросуседских односа. Кристално је јасно да Србија не може постати члан ЕУ пре него што реши питање Косова.“